

Latweefchu Uwifes.

Ur augftas Gewefchanas = Kummiffiones fiana un nowehlefchanu.

Nr. 19. Zettortideenâ 12tâ Meiija 1827.

No Pilteneſ.

25tâ deenâ April-mehneſchâ muhſu, Zelgarwâ mirroſcha, mihla wezza mahzitaja, jeb Supper-denta Reimera ſchurp atweſti paleekumi ſcheit ar to tam mihlam pee Deewu aiſgahjuſcham peenahkamu gohdu tappe paglabbati. Tâ kâ ta pagohdinata flawejamſ un uſtizzigſ darbſ pee muhſu dwehſelehm, — tâ arridjan ſchi deena, kurrâ winna kaulinauſ uſ duſſaſ weetu parwaddi-jan, mums palikſ ſwehtâ peemina. Uhlrawaſ mahzitaiſ ſchâ deenâ to lihka=ſpreddiki baſnizâ ſazzija: tad Uggahleſ mahzitaiſ wahzâ lihka-runna ta mihla tehwa peemimu ſwehtija, un pehdigi pee kappa, kury aſtoni mahzitaji to ſahrku noneſſe, wehl Landſeſ mahzitaiſ kahduſ firſnigſ pateizibaſ-wahrduſ teize. Mibleſti-baſ un pateizibaſ aſſaraſ, no tuhſtſoſchahm azzim raudataſ, gohdaja tur to aiſgahjuſchu, kaſ wiſſeem, tik lab tehweſemne, kâ arri ſchinni draudje teeſcham nepeemirſtamſ palikſ. Winna glabbafchanaſ deena, lihds kâ winna kaulini kappâ grimme, bija filta un jauka, un pehr-tonſ pahr winna kappu leegi paruhze, itt kâ buhtu taſ apſtiprinajis tohſ mibleſtibaſ wahrduſ, kaſ tur no firbſ bija runnati un firbiſ uſ-nemti. Pehz tam ſahze filſ leetutinjſch liht un ſemmiti jo augligu darriht. —

Urkohpiſ, to ſinnam mehſ
Wuſch taſſ firbiſ zik ween ſpehjis;
ſwehti ſchinnis firbiſ, Tehwſ,
Tawu ſehklu, fo wiſch ſehjis.
ſepreeze tur muhſu ganmu,
Nahdi tam to iſdohſchanaſ.

Kriſtum wiſch irr pakkaſ gahjis,
Winna kalpſ taſ noſauzamſ;
Winna pehdas neatſtahjis,
Duſ taſ winnam patihkamſ,
Duſ pee ſawa galwineeka,
Duſ pee Kriſtuſ debbeſpreekâ.

— r.

No Rihgeſ.

Ne ſenn tappa ſchê zikfahrigſ prezzineeku ſelliſ, wiſſeem redſoht, ar 50 kohka ſitteneem noſtrahpehtſ un uſ wiſſu muhſchu uſ Sibiriſaſ tuſkneſcheem noraidihtſ, par to, ka wiſch weenâ wakkara no trakgalwibaſ un beſ wiſſaſ wainaſ ſaldatu, kaſ pee wahrtim uſ wakti ſtah-weja, ſchkendejis un ar duhreem ſittis, ir ſcherſchantam, kaſ no ſaldata tappa paligâ ſaukts, prettim nehmeſ un to paſchu driſſajis. Ta iſ-runna, ka wiſch to wiſſu peedſehruſchâ prahtâ darrijis, preekſch teeſahm neko geldeja un winnu ne glahbe, jo tee liſkumi ſpreekſch: „Kaſ dſehriſ tiſſcham kahdu nedarbu nodarr, tohp ſtrahpehtſ tâpat, kâ nedſehriſ.“ Un, „kaſ ſaldatu, kaſ uſ wakti ſtahw, ſitt jeb zittâ kahdâ wiſſe kai-tina, irr noſchaujamſ, jeb ar ſtrahpi pahrfoh-damſ, kaſ tam lihds.“

— o —

* * *

Lihds 3ſchu Meiija deenu ſcheit atnahkuſchi 518 kuggi un aiſgahjuſchi 83; ſtruhgeſ bij at-nahkuſchaſ 488.

Zella-wihrs! Sargeeſ.

Zagahjuſchâ ſeemâ tappa 3 Zagauneeki ar 5 prezzu weſumcem no Rihgaſ uſ Berro ſubſtiti. Winni narw ne zik taht braukufchi un teem pe-fittahſ diwi kreewi, kaſ teem par zella-beedreem mettahſ un dohd brandwihnu dert, zik ween grihb. Weenſ no winneem, kaſ brandwihnu ne dſerr, tohp ar meeſtinu meelohtſ. Par at-lihdſinaſchann dohd tee Zagauneeki teem kree-weem ehſt no ſawa pakohda, un tâ eet wiſſ labbi, kamehr muhſu zella-lauidiſ ne taht no

Wolmara weenâ frohgâ nahf. Tur tohy tas, kas to meeffinu dsehriš, kâ ahryprahtigs un friht dšillâ meegâ, kurrâ winsch kahdu laiku pagalam pahneimts gull; tomehr pehz atkal mohstahš un noprohtahš. Bet tas brandwihna-dsehreis, kas pa nakri pee wesumeem bij palizzis, tohy no rihta us ratteem atrasts nomirriš. Tee diwi kreewi irr — pasubduſchi un lihds ar winneem wesums ar 90 zuffura galwinahm un tas labba-kais firgš. Tas, kas nomirriš, irr no dakta-reem israudsihts un schee apleezima, ka winsch naw zaur kahdahm nahwes-sahlehm gahjis, bet ka winsch pats deemschehl! nodsehrees.

— o —

Latweeschu tauta.

(Astota un beidsama isteitschana.)

7) Latweets leeks fuhdsetais, fazzija beidsoht muhsu wezzi basuzas fungi, un scho leetu wajjaga wehl skaitiht pee muhsu tautas wainahm. Sawâ starpâ par neekeem fuhdsahš, un pee fungeem un teefahm daudsreis pa nepateefu jeb neeka waininu schehlojahš, tã ka teefas deenâš, zittâš weetâš pagasta teefas ne warr beig teefah un spreest, un lauschu un fuhdsetaju preeksch durwim kã us tirgu tur reds. Bet kad trahpahš isbewigs laiks un laimes brihdis par fungu fuhdseht, par lihdsibu kad kahda muischâ wezzam rentes fungam atnemta un zittam eedohta tohy, tad ihsti brihnumš dširdeht, kahdas leekas smeijamas subdšeschanas dširdetas tohy ho laudim, un par fo schehlojahš; par lihdsibu ka fungs par dauds mehflus frahjis — ka bruhweram ne irr brihw bijis missu nodsert no funga allus — ka sikh dahrsa-sehjumi jarawe, fo fungs labba buhtu warrejis par naudu pilsehtã pirktees — ka kahdi afmini atlikfuschu no jaunâš ehkas, fo fungs lizzis buhweht u. t. j. pr. Woi tã naw smeijama teepschana? bet to eemihl Latweetis. Zitti tiklai mehginadami schehlojahš par grubteem laikeem, paschi wehl labbi nesinnadami par fo ihsti fuhdseht un nahf fuhdsetaju pulkã, gluschu bes kahdas wajjadsibas, ka tiklai

pehzak warretu sawâ starpâ leelotees: ka arri bijis „Fungu fuhdseht.“ Kad pats fungs sawam wihram praſsihs: kã klahjahš? tad rehti no kahda skaidri dabhuš dširdeht: „itt labbi,“ bet semneeks tam tudal scho jeb to wainu un truhkumu minnehs un fahš fuhdseht un schehlo-tees; jo muhsu lauschu starpâ jaw par fakkamu wahrdu fenn tappis: fungu preekschã wajjaga schehlotees.

Galla wahrds.

Tã nu runnaja sawâ starpâ, bohmana un spreede pahr Latweeschu tautu schee diwi wezzi mahzitaji. Weens no teem jaw Deewa preekschã — bet ohtrs tapat wehl dohma kã schẽ lasfams. Israugaites nu it labbi, mihi Latweeschu, schinni speegeli, fo tas jums tẽ preekschã turrejis, woi tã irr, jeb naw, kã winsch tẽ rakstijis. Ja tã irr — fo gan newarreseet leegtees — kas tad jums jadarra? Woi lepni palikseet dehl juhsu tautas labbeem tikkumeem, un pee tautas wainahm kasin teikseet „tas naw teefa, tahdi ne effam, to winsch mellojis.“ Tad skahde par manneem raksteem! — Ne, tã nedarrail! Bet Latweeschi buhdami preezajetees sawâ firbi, ka tik dauds labbas leetas un teizami tikkumi juhsu laudis un semne atrohnami, un dšenneetees jo wairak paschi gohdam, ka schi labba flawa jums un juhsu behrneem ne kad nesustu, bet lai muhscham paleef Latweeschu datta, gohds un jauka rohta; un lai wehl peeang, wairojahš un peenemmahš, us fo labpraht jums palihdsehs tiklab paschi augsti waldneeki un fungi, it kã arri juhsu garrawaddoni, prohti muhsu semnes teizami dwehsehs ganni. — Un dehl tahm leelahm wainahm juhsu tautas, kas gan suhra pirts par skummibu jums un par kaunu, tahš schi lassidami, ne grabbsteet tudal pehz leekahm isrunnahm, kã gan labpraht mehdsheet darriht, neds meklejeet paschi taisnotees, bet labba fakkait tã: gan wellkamais plahsteris neganti fahp, bet wesselibai lohti derr. Paldeews tad par labbu mahzibu! tã wairs ne darriſchu.

(Stattees tſchetrſahrtigu mißflu 14tâ nummeri
no ſchahm amifehm.)

Kad nelaines wehtra ſchê weltahs,
No juhras tahs grehziabas zeltahs;
Kad mahnu tizzibas mahfonis plihst
Schehluma; affaras ſinaggaki lihst:
Vehz Veſtitaju, behdulih, praß; —
Wiaſch irr taß kalns tahs glahbſchanas.
Tew kriſtitam rahd taß kur mirdſina
Tahs ſwaigſnites: tizziba, zerriba!

— v.

Teefas flubbdinaſchanas.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr.,
tohp no Wehſragga pagasta teefas itt wiſſi parradu
deweji ta ſaimneeka Skanne Melke, par kurra mantu,
magafihnes un zittu parradu dehl, kad taß parradneekß
pats ſawu neſpehſchanu maſſaht pee ſchiß teefas iß-
ſtahtſijis irr, zaur ſchiß teefas ſpreedumu konkurſis
noliktß, aizinati, lai pee ſaudeſchanas ſawas teefas
wißwehlaſi lihds 7tu Zuhni mehneſcha ſchi gadda ar ſa-
wahm praßiſchanahm un parahdiſchanahm peederrigi,
pee ſchiß teefas peeteizahß, un tad to tablaſu ſpreed-
umu pehz liſkumeeni ſagaidda. To buhs wehrâ nemt!

Ar Wehſragga pagasta teefas appakſchraſtu un ſeh-
geli ißlaißt tai gta Aprila 1827.

(S. W.) ††† Wirekop Zehlab, pagasta wezzakais.
††† Stutte Anß, pagasta peefeſhetais.
(Nr. 5.) C. Zehr, teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr.,
tohp no tahs Ohſoles muifchas pagasta teefas wiſſi
tee, kurreem kahdas taiſnas parradu jeb zittas praßi-
ſchanas no ta nouirruſcha Krohna Ohſoles muifchas
kalpa Kelder Kriſta buhtu, nßaizinati, ar ſchim ſawahm
praßiſchanahm lihds gtu Zuhni mehneſcha deenu 1827
pee ſchiß pagasta teefas peeteiktees, ar to ihpaſchu
pamahziſchanu, ka pehzaki neweens ne ar kahdahm
parradu jeb zittahm praßiſchanahm netaps peenemts.

Krohna Ohſoles muifchas pagasta teefa Stâ Aprila
1827.

(S. W.) ††† Nepin Zehlabß, preeſſehſehdetais.
(Nr. 104.) C. Lehnert, teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr.,
tohp no Baldohnes pagasta teefas wiſſi un jebkurri

parradu deweji ta lihdsſchinniga Baldohnes ſaimneeka
Meddiges Zehkaba, kaß ſawas mahjas wairs neſpeh-
dams tahs waldbiht, atdewis, un par kurra mantu
zaur ſchiß teefas ſpreedumu, dehl peepildſchanas to
truhlamu mahjas inventariumu, konkurſe irr nolikta,
ar ſcho ußſaulſchanu aizinati, lai, pee ſaudeſchanas
ſawas teefas, diwju mehneſchu ſtarpâ no appakſch-
raſſitas deenas, prohti lihds 18tu Zuhni ſ. g., kaß
par to weenigu un ißſlehdsamtu terminu noliktß, ar
ſawahm praßiſchanahm un winnu parahdiſchanahm,
ka peenahkahß, ſcheitan peeteizahß, un tad us preeſ-
ſchu, to liſkumi preeſſchraſta, ſagaidda. Lai itweens
to wehrâ nem!

Baldohnes pagasta teefa 23ſchâ Aprila 1827. 3

(S. W.) Kirwul Zuhniß, pagasta wezzakais.
(Nr. 72.) Ed. v. Brinckmann, teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr.,
tohp no Baldohnes pagasta teefas wiſſi un jebkurri
parradu deweji ta lihdsſchinniga Baldohnes ſaimneeka
Schleet Zurra — kaß ſawas mahjas, wairs neſpeh-
dams tahs waldbiht, atdewis, un par kurra mantu
zaur ſchiß teefas ſpreedumu, dehl peepildſchanas to
truhlamu mahjas inventariumu, konkurſe irr nolikta,
ar ſcho ußſaulſchanu aizinati, lai, pee ſaudeſchanas
ſawas teefas, diwju mehneſchu ſtarpâ no appakſch-
raſſitas deenas, prohti lihds 18tu Zuhni ſ. g., kaß
par to weenigu un ißſlehdsamtu terminu noliktß, ar
ſawahm praßiſchanahm un winnu parahdiſchanahm,
ka peenahkahß, ſcheitan peeteizahß, un tad us preeſ-
ſchu, to liſkumi preeſſchraſta, ſagaidda. Lai itweens
to wehrâ nem!

Baldohnes pagasta teefa 23ſchâ Aprila 1827. 3

(S. W.) Kirwul Zuhniß, pagasta wezzakais.
(Nr. 73.) Ed. v. Brinckmann, teefas ſrihweris.

Us pawehleſchanu tahs Keiſerifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiſſas Kreewu Walſis u. t. j. pr.,
no Peenawas pagasta teefas wiſſi tee, kam pee ta
Krohna Peenawas muifchas ſaimneeka Meddum Zuk-
kuma, kaß parradu dehl pats ſawas mahjas nodewis,
un par kurra mantu konkurſis noſpreeßiß tappiß, jeb-
kahdas praßiſchanas buhtu, ſcheit tohp ußaizinati, ar
ſawahm taiſnahm melkeſchanahm diwju mehneſchu
ſtarpâ no appakſchraſſitas deenas pee ſchiß pagasta-
teefas peeteiktees, io pehz laika tee wairs ne taps pee-
nemti un dſirdeti, un teefa ſpreedißß, kaß pehz liſ-
kumeem pareiß irr. Peenawas pagasta teefa 23ſchâ
Aprila 1827. 3

Allaw Mattihs, peefeſhetais.
Zoh. C. Szonn, pagasta teefas ſrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas wiſſi parradu deweji ta Miltin muifchas (Dorotheenhoff) ſaimneeka Kriſche no Nammitu mahjahm, kas ſawas mahjas neſpehziabas labbad nobewis, un par kurra mantu dehl truſkuma inventariuma konkurse ſpreesta, zaur ſcho fluddinaſchanu tohp aizinati, lai wiſſwehlaki lihds 16tu Meiija 1827ta gadda peeteizahs pee

Dohbeles pagasta teefas 16ta Aprila 1827. I
E. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 180.) Ewers, teefas ſrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas wiſſi parradu deweji ta Naudifchu muifchas ſaimneeka Zanna no Semju Matscha mahjahm, kas ſawas mahjas neſpehziabas labbad irr ſubdis, un par kurra mantu dehl truſkuma inventariuma konkurse ſpreesta, zaur ſcho fluddinaſchanu tohp aizinati, lai wiſſwehlaki lihds 16tu Meiija 1827 peeteizahs pee

Dohbeles pagasta teefas 16ta Aprila 1827. I
E. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 186.) Ewers, teefas ſrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas tohp wiſſi parradu deweji ta Dohbeles ſaimneeka Jurra no Pfortingu mahjahm, zaur ſcho fluddinaſchanu aizinati, lai wiſſwehlaki lihds to 30tu Meiija 1827ta gadda peeteizahs pee

Dohbeles pagasta teefas 26ta Aprila 1827. I
E. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 189.) Ewers, teefas ſrihweris.

Pehz Zihrawas pagasta teefas ſpreeduma teel wiſſi, kam taiſnas parradu praſſiſchanas pee to Zihrawas ſaimneeku Semmgal Unſa, kas ſawas mahjas patš atdewis, un par kurra mantu konkurse nolikta, us aizinati, lai wiſſwehlaki lihds 28tu Meiija 1827 pee ſchihš pagasta teefas peeteizahs. Zihrawas pagasta teefa 30ta Merza 1827. 3

††† Tihſe Zehkab, pagasta wezzakais.
(Nr. 30.) E. Knaut, pagasta teefas ſrihweris.

No Wezz- un Jaunſaules pagasta teefas tohp wiſſi tee, kam kahdas praſſiſchanas no ta Jaunſaules ſaimneeka Ruhgel Ermanna irraid, kas ſawas mahjas inventariuma truſkuma dehl atdewis, usaizinati, lihds 3ſchu Zuhni 1827 pee ſchihš pagasta teefas peeteiktes, un ſagaidiht, kas tapš ſpreestš. Wezzſaules pagasta teefa 3ſchâ Aprila 1827. I

(S. W.) ††† Walgal Behrtul, pagasta wezzakais.
(Nr. 11.) J. Kouſet, pagasta teefas ſrihweris.

Kas pee tahš atſtahtas mantas ta nomirruſcha Wezzſaules ſaimneeka Kullefen Mahrtna kahdas parradu praſſiſchanas turreht dohma, lai aſtonu neddelu ſtarpâ, prohti lihds 3ſchu Zuhni 1827, pee ſchihš teefas peeteizahs, un ſagaida, kas tapš ſpreestš. Wezzſaules pagasta teefa 3ſchâ Aprila 1827. I

(S. W.) ††† Walgal Behrtul, pagasta wezzakais.
(Nr. 12.) J. Kouſet, pagasta teefas ſrihweris.

No Jaunaspiłs pagasta teefas tohp wiſſi un ikkurri parradu deweji, kam kahdas taiſnas praſſiſchanas irr pee teem lihdsſchinnigeem Jaunaspiłs ſaimneekem Kaulainu Didſcha un Zuhkainu Kriſchjahna, par kurru mantu zaur ſchodeenigu teefas ſpreeſchanu konkurse irr ſpreesta, aizinati, lai tee, ja ne grihb ſawas teefas ſaudeht, diwju mehneſchu ſtarpâ, prohti wiſſwehlaki lihds 25tu Zuhni ſchi gadda, kas tas weenigais un iſſlehgſchanas terminš buhš, pehz kurra ne weens wairš ne tohp dſirdehtš, ar ſawahm praſſiſchanahm un winnu parahdiſchanahm preekſchâ nahł, arridſan pee ſaudeſchanas ſawu mekleſchanu, tanni noſazzitâ iſſlehgſchanas terminâ, woi paſchi, woi zaur weetneeku, kâ wehlehtš irr, un kur waijadſigs zaur klatſtahweju un pahriſtahweju preekſchâ ſtahdahš, un ſagaida, to teefa ſpreedihs.

Jaunaspiłs pagasta teefa 23ſchâ Aprila 1827. 2
††† Ahmer Dibrikſis, pagasta wezzakais.
(Nr. 36.) E. Wagner, pagasta teefas ſrihweris.

Zittas fluddinaſchanas.

Kas taiſnu ſinnu warretu doht, kur Wilhelm Kwerner (Querner) taggad uſturrahš un dſihwo, tas lohti tohp luhgtš, ik drihs ka ween warredams, tam peeteikt, ka pee Oberopgerikſſawokat Adolphi kunga Jelgawâ preeziju ſinnu ſawas labklatſchanas dehl dabbuhš. Jelgawâ 20ta Aprila 1827. I

Tas Judaiku rohbeſchu krohgš ne taflu no Krohna Sohdu muifchas us Jahneem us renti teel iſſohlihtš. Kam tihl to uſnemt, lai pee Brincken zeeniga kunga Judaiks peeteizahs. 3

Ekſch Grenzes muifchas, Jaunaspiłs kirſpehlš, 70 ſlauzamas gohwis us renti teel iſſohlitas. Plaſchaku ſinnu warr dabbuht pee Grenzes muifchas poli zeis, kâ arridſan Jelgawâ Rappenheima namnâ poſtes celâ.

I ſ t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censur.
No. 196.